

Rabbi tiysi Rabbiin sitiisaa.

Hadiisa , kana saahibticha nabi Muh-ammad , abbaa abbaas kan maqaan isaa {abdullaahii ilma abbaas} je`a-muutu nuu odeesse Rabbiin isaan lamaanirraa haa jaalatuu

*Ilmi Abbaas akki je`e

*Gaaf tokko nabi Muhammad S.A.W.duub-be`een yaabbadheetan , wajji deema , nageenyi isarratti haa jiraatuu

*Duuba nabi Muhammad S.A.W. wanni naan je`e yaa mucaa, yaa gurbaa gaarii

*An jechoota tokkon si barsiisaa akkaan qabadhu wannin siin je`u

*Rabbii kee tiysi wanni nni Rabbii kee tiysituun shari`aa isaa tiysu`uuni waan inni itti si ajaje dalaydee , waan inni irraa si dhoowwerraa dhoowwam-u`uuni

*Yoo ati shari`aa Rabbii tiysite Rabbiin si tiysa Rabbiin nama waan gaarii dalagee, waan hamtuu dhiise , tiyseeti, bakka hundatti addunya`aa aakhira`atti , jiruu gaarii jiraachisa dhiira tayuu , dhalaa tayuu

*Dubii Rabbii keetii dhagayii shari`aa isaa akkaan tiysi

*Yoo shari`aa Rabbii keetii tiy-site, if duratti agartaa. bakka rakkatte hundatti , si dhaqqabaa

*Ammas nabi Muhammad ilma

عَنْ أَبِي
الْعَبَّاسِ عَبْدِ اللَّهِ
بْنِ عَبَّاسٍ

قَالَ
كَتَبْتُ
النَّبِيَّ ﷺ يَوْمًا
خَلْفَ

فَقَالَ لِي: يَا
عَلَّامُ

إِنِّي
كَلِمَاتِ
إِحْفَظِ اللَّهَ

يَحْفَظُكَ

احْفَظِ اللَّهَ

تَجِدَهُ تُجَاهَكَ

إِذَا
فَسَأَلَ اللَّهَ
سَأَلْتَ

abbaasin akki je`ee gorse: yoo waa khadhatte ,Rabbuma kee khadhadhu , yoo waa barbaadde , Rabbumarra barbaadi , kan waa kennu , kan waa uumu , isaa namni hundi , isuma khadhataa namni waa argate hundi , isumarraa argatee duuba akkamitti Rabbii namuu itti haajamu dhiiftee , warra ifiifuu , Rabbitti haajamu silaa khadhattaa, sun gowwumma`a,takkaa adaba dhabuu .

*Ammas yoo gargaarsa **وَإِذَا اسْتَعْتَبَ**
barbaadde **فَاسْتَعِنَ بِاللَّهِ**

Rabbumarra barbaadi, qalbiin tee namarabbin tayinitti , rarra`uu dhabu , waa hunda keessatti Rabbumatti irkadhu . duuba yoo haajan namni nama khadhatu, akka aadaadhatti waan Rabbiin harka namaa namaa kaaye, hin tayin , tan akka qajeello`oo beekkomsaa ,balaa addunya`aatifii , azaaba aakhira`aa jalaa najaa nama baasu`uu faa taate Rabbi khadhata. ammoo yoo haajan inni barbaadu tan Rabbiin akka aada`atti, harka gabroottan isarra , namaa kaaye taate tan akka waan namni harkaan tolchuu, takkaa malaan fixuu taate , yaa Rabbi qalbii gabroottan keetii naa laaffisi je`eeti Rabbi khadhata, maalif wanni namni sii godhu hundi waan Rabbiin harka isarratti sii kennuu katabee dabarsee

*Waa takka beekhi ummanni hundi odoo waa sii godhu`urratti wali galanii wal gargaaranii **وَاعْلَمُوا أَنَّ الْأُمَّةَ لَوِ اجْتَمَعَتْ عَلَىٰ أَنْ يَنْفَعُوكَ بِشَيْءٍ،**

*Waan Rabbiin harka isaanirratti sii kennuu dabarse malee, waa takka, waan biraatin sin naffa`an ,takkaayuu siin taran. **لَمْ يَنْفَعُوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَ اللَّهُ لَكَ،**

*Akkasuma ummani hundi odoo walii galee si miidhu`urratti wal gargaaranii **وَإِنِ اجْتَمَعُوا عَلَىٰ أَنْ يَضُرُّوكَ بِشَيْءٍ،**

*Waan Rabbiin si miidhuu isaanii sirratti katabee dabarse malee waa takka waan biraatin si miidhuu,hin dandayan **لَمْ يَضُرُّوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْكَ**

*Waan kana qalamni katabee irraa ra-aw`ate , kitaabni keessatti katabames

رَفَعَتِ الْأَقْلَامُ وَحَفَّتِ
الصُّحُفُ

wanni keessatti katabamte qoorte ,takkaa goggoydee. wanni haqamu hin jiru wanni ganaa katabamu , hin jiru, wahayyuu Waan katabamee muramee dabree wanni argamu hundi akkuma Rabbiin muree dabarsetti , argamtii waa takkalleen, fedhii isaa ammallee , beekkomsa isaa , malee hin taau .

*Hadiisa kana hanga asitti tirmiizi`iitu odeesse karaa sanada sahihafii hasanille`een

رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ
وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ
صَحِيحٌ

*Ammoo namni biraa, hadiisa kana akka as deemu kanatti , odeesse

وَفِي رِوَايَةٍ غَيْرِ
التِّرْمِذِيِّ

*Shari`aa Rabbii eeggadhu diin islaamaa tiysi,Rabbii kee hoggaa hunda if duratti, takkaa if biratti agartaa , dirmachuu isaatin si dhaqqabaa .

احْفَظِ اللَّهَ تَحِيَّةً
أَمَامَكَ

*Hoggaa badhaadhaa, takkaa bal`inaa , Rabbii kee beekhi , takkaa yaadadhu

تَعَرَّفْ إِلَى اللَّهِ فِي
الرِّخَاءِ

*Hoggaa ati rakkatte , si beekhaa takkaa si dhaqqabee si furaa

يَعْرِفَكَ فِي الشَّدَّةِ

*Waa takka beekhi, wanni Rabbiin sin tuyxuu dabarse , ta si tuyxu hin taane khayrii taatuu. Sharrii taatuu wanni Rabbiin azalitti sin geessuu katabee dabarse, sin geessu. Kheyriin Rabbiin siin fedhin , odoo hangamuu argatu`uuf jaatanii gootee hin argattu sharriin siin hin fedhin, odoo hangamuu namni siin fedhee sin tuyxu

وَاعْلَمْ أَنَّ مَا أَخْطَأَكَ
لَمْ يَكُنْ لِيَصِيبَكَ،

*Ammoo wanni Rabbiin azalitti haa si tuyxuu katabee dabarse , odoo wanni feetelleen taatee , sin hanqattu ,takkaa si tuquun ooltu khayrii taatu, sharrii taatuu , wanni Rabbiin sii katabe , takkaa sii qoode sin hanqattu wanni argamu marti, waanuma muramee dabree .

وَمَا أَصَابَكَ لَمْ يَكُنْ
لِيُخْطِئَكَ

*Ammas waa takka beekhi, milkiin takkaa mirgaan galatuun , xilaata injifatuun ,sabri`iin yookaa obsaan wajji lola xilaatarratti obsuu taatuu ibaada`arratti obsuu taatuu, dili`irraa obsuu taatuu ,Rabbiin gargaarsa isaa-tin, nama obsa qabu wajji jira .

وَاعْلَمِ أَنَّ النَّصْرَ مَعَ
الصَّبْرِ

*Farajaan ,takkaa furmaanni balaan jabaatu`uun wajji jira balaan takkaa rakkoon yoo namatti jabaatte, Rabbiin farajaa, takkaa furmaata namaa fida

وَأَنَّ الْفَرْجَ مَعَ الْكَرْبِ

*Waan jabaates, laafi

وَأَنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

naatu wajji jira waan jabaate, namni laaffisu Rabbii tokkicha kan balaa fide Rabbii , kan yoo obsanii itti dheysan namarraa deemsisu isa , wanni hundi harka isaati jirtii kan rakkoo fide Rabbii kan bal`oo fidee rakkoo deemsisuus, isuma waa takkalleen fidhii isaa malee hin taatuu .